

Recenzja

B. MOSSBERG & L. STENBERG. 2003. **Den nya nordiska Floran**. 928 str. Opr., format 16,0 × 24,5 cm. Wahlström & Widstrand. Cena 350 SEK. ISBN 91-46-17584-9.

Szwedzkie dzieło „Den nya nordiska Floran”, w polskim tłumaczeniu „Nowa Flora Skandynawii”, jest pierwszą tak bogato ilustrowaną florą Skandynawii (bez części rosyjskiej, ale z Danią, Wyspami Owczymi, Islandią, archipelagiem Svalbard, wyspą Jan Mayen i Wyspą Niedźwiedzia).

Flora prezentuje 3109 gatunków roślin, 162 taksony niższej rangi oraz 219 mieszańców. Obejmuje wszystkie rośliny naczyniowe występujące w Skandynawii, zarówno taksony rodzime, jak i trwale zdomowione antropofity. Zamieszczono w nim także gatunki zawlekane przejściowo (efemerofity) oraz kilkaset częściej uprawianych roślin ozdobnych i użytkowych (drzew, krzewów i krzewinek oraz bylin gruntowych). Większość zilustrowanych roślin to gatunki o szerokim rozmieszczeniu, występujące również w Polsce.

Niniejsza flora przygotowana została według klasycznego schematu w tego typu dziełach. Układ rodzin we Florze jest dokładnie taki sam jak we *Flora Europea* czy *Flora Nordica*. Część wstępna zawiera ogólny zarys morfologii korzeni, pędów, liści, kwiatów i owoców roślin oraz krótki słowniczek terminologiczny. Główną część dzieła stanowią oryginalne krótkie opisy taksonów (Lennart Stenberg), kolorowe i czarno białe ryciny (Bo Mossberg) oraz mapy rozmieszczenia większości gatunków (Stefan Ericson). W obrębie większych rodzajów autorzy podają podrodzaje i sekcje, a dla wielu gatunków wyróżniają odmiany i formy. Tekst napisany jest w języku szwedzkim, co z pewnością stanowi pewne utrudnienie dla czytelnika. Krótkie opisy zawierają najważniejsze cechy rozpoznawcze oraz dane o występowaniu. Nazwy łacińskie nie są opatrzone nazwiskami autorów. Całość uzupełnia indeks nazw szwedzkich i łacińskich co, z kolei, poważnie ułatwia korzystanie z książki.

Bez wątpienia, największym atutem książki są piękne ryciny, dzięki którym można bardzo łatwo zidentyfikować gatunek. Wspaniałe kolorowe i czarno białe ryciny ilustrują pokrój wszystkich przedstawionych w książce gatunków roślin, w wielu przypadkach z pożądanymi rycinami kreskowymi ukazującymi rozmaite struktury o charakterze diagnostycznym w różnych stadiach rozwoju rośliny. Często można spotkać szkie siedliska, w którym dany gatunek występuje.

Autorom należy gorąco pogratulować tego wybitnego dzieła. Prezentuje ono nie tylko bardzo wysoki poziom naukowy, ale również edytorski i poligraficzny. Może być zatem wzorem dla wszystkich Flor lokalnych.

Omawiana pozycja cieszy się sporym wzięciem wśród botaników nie tylko szwedzkich, czego dowodem jest zamiar tłumaczenia jej na język angielski. Dla miłośników roślin (zarówno amatorów, jak i osób zajmujących się tym zawodowo) jest to bardzo ważne źródło informacji o gatunkach roślin w tej części Europy. – BEATA PASZKO, *Instytut Botaniki im. W. Szafera, Polska Akademia Nauk, Lubicz 46, 31-512 Kraków, Polska*.